

MAGAZYN OPINII
Pismo.

Sprawozdanie z działalności Fundacji Pismo za

rok 2020

Sprawozdanie z działalności Fundacji Pismo za rok 2020

W 2020 rok weszliśmy ze stabilną rynkową pozycją „Pisma” i rosnącą sprzedażą detaliczną magazynu, a także ambitnym planem rozwoju wydania cyfrowego.

Rozwój pandemii, a zwłaszcza pierwsze radykalne ograniczenia w marcu, zaskoczył wszystkich, a nas zmusił do szybkiego wdrożenia planów dotyczących rozwoju serwisu magazynpismo.pl. Zamknięcie detalicznych punktów sprzedaży oraz powtarzające się i przedłużające ograniczenia w handlu zmieniły strukturę sprzedaży „Pisma”. Pomimo tych gwałtownych zmian **czytelnictwo „Pisma”, rozwój prenumeraty oraz wyniki finansowe okazały się lepsze, niż zakładaliśmy.** 2020 rok okazał się dla nas dobry mimo niepewności i wyzwań stawianych przez pandemię.

Naszym flagowym projektem pozostaje wydawanie miesięcznika **„Pismo. Magazyn opinii”**. Nieustannie dbamy o najwyższe standardy pozyskiwania i tworzenia ważnych treści, a „Pismo” cieszy się dużą sympatią i uznaniem wśród swoich stałych czytelników i słuchaczy, których w 2020 roku przybyło.

Nasz serwis **magazynpismo.pl** w ostatnim roku przeszedł szereg zmian, zyskał nowe treści dostępne tylko online. Rozwinęliśmy ofertę audio, powstały nowe cykle treści i podcastów, ukazało się pierwsze **wydanie specjalne „Pisma”** oraz **drugi sezon „Śledztwa Pisma”**. A wokół tego wszystkiego stworzyliśmy społeczność odbiorców „Pisma”.

2020 był rokiem dużych wyzwań, ale i szans. Dzisiaj możemy powiedzieć, że je wykorzystaliśmy i przekazać w Wasze ręce roczne sprawozdanie z naszej pracy.

Dziękujemy, że jesteście z nami!

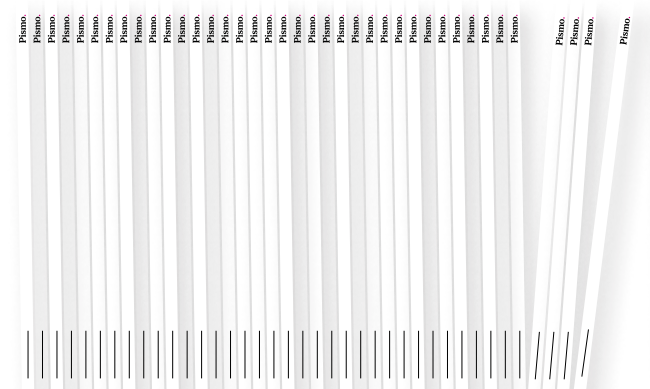
„Pismo” ukazuje się od początku 2018 roku i do tej pory wydaliśmy już **40 numerów** miesięcznika.

W 2020 roku opublikowaliśmy także pierwszy tematyczny numer specjalny „Pisma” – literackie wydanie „**Wokół książek**”. Jego premiera miała miejsce 18 listopada, a numer był dostępny na rynku przez trzy miesiące.

W 2020 roku kontynuowaliśmy rozwijanie „Pisma” w jego **trzech formatach**: wydaniu papierowym, cyfrowym oraz audio.

Takie podejście od początku wyróżnia nas wśród innych projektów medialnych i pozwala dotrzeć z treściami do różnych segmentów odbiorców.

1. wydanie specjalne

już **40 numerów**

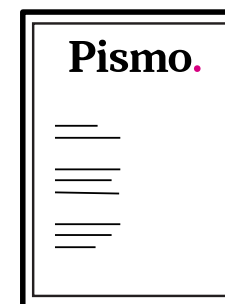
- **Wydanie papierowe** jest egzemplifikacją stylu „Pisma” – jakość edytorska, ikoniczne okładki zamiast fotomontaży i krzykliwych tytułów, prostota, przejrzystość, bezpretensjonalna elegancja.

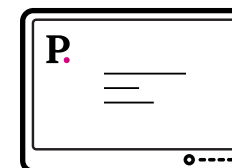
- **Wydanie cyfrowe**, dostępne na magazynpismo.pl i na czytnikach, to subskrybowana edycja internetowa magazynu.

- **Wydanie audio** to dostępna dla prenumeratorów wersja do słuchania każdego numeru „Pisma”. Te treści, przeznaczone tylko dla subskrybentów, są wzbogacone przez otwarty kanał podcastowy „Pismo do słuchania”, który obejmuje wybrane nagrania tekstów oraz stale powiększającą się liczbę odcinków produkowanych przez Fundację Pismo cykli podcastowych. Udostępniamy bezpłatnie treści audio na najpopularniejszych platformach streamingowych w celu promocji przygotowywanych przez nas treści i prenumeraty „Pisma”.

1.

2.

3.

Treści „Pisma”

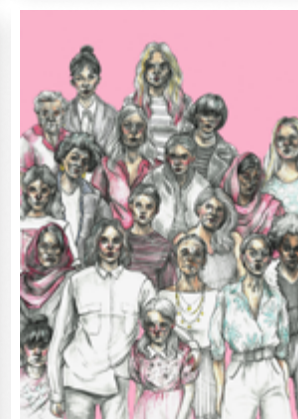
Działania redakcji w 2020 roku skupiały się na ważnych problemach krajowych i światowych, tak by trzymać rękę na pulsie wydarzeń w tym wyjątkowym roku, w którym przyszło nam mierzyć się z koronawirusem.

Pisaliśmy między innymi o systemie ochrony zdrowia i problemach z jego funkcjonowaniem (już w kwietniu 2020 roku), ale i o bezdomnych zamkniętych w DPS-ach, pisaliśmy o alienacji nastolatków i kryzysach psychicznych, z jakimi się borykają (reportaże [Michała Szczęcha](#), [Aleksandry Wareckiej](#), [Magdaleny Felis](#)), kryzysie autorytetów, zdalnej edukacji oraz o prawach i problemach kobiet.

Rozmawialiśmy z ludźmi, którzy kształtują nasze społeczeństwo i formułują ideowe ramy rzeczywistości, w której funkcjonujemy (rozmowy [Karoliny Lewestam](#), szefowej działu Idee w „Piśmie”). Analizowaliśmy **najważniejsze zjawiska współczesności** i próbowaliśmy odnieść teksty kultury, które o nich mówią, do naszej codzienności (eseje naszych stałych autorek [Zuzanny Kowalczyk](#) i [Karoliny Lewestam](#)).

Treści „Pisma” – nowe cykle tematyczne

Zapoczątkowaliśmy **nowe cykle tematyczne**:

- **„Nasze zwierzobójstwo”**, w którym **Bartek Sabela** przyglądał się hodowli przemysłowej zwierząt;
- **„Wyprawa po nadzieję”**, w której **Filip Springer** szukał pozytywnych przykładów odpowiedzi na kryzys klimatyczny;
- **„Jeśli nie węgiel, to co?”**, w którym różni autorzy i autorki szukali odpowiedzi na to pytanie, przedstawiając analizy rozmaitych alternatywnych źródeł energii;
- **„Ślad wody”**, w którym na różne sposoby przyglądaliśmy się tematowi wody w związku ze zmianami w klimacie;
- **„Dobro wspólne”** – cykl fotograficzny **Marty Rybickiej** tworzony wspólnie z kampanią „Organizacje społeczne. To działa”, w którym co miesiąc przybliżaliśmy czytelnikom wyjątkowe inicjatywy, akcje i organizacje społeczne działające w całej Polsce.

Na łamach „Pisma” w 2020 roku opublikowaliśmy między innymi teksty takich autorek i autorów, jak:

OPOWIADANIA I POEZJA:

- **Sylwia Chutnik** – kulturoznawczyni, feministka, laureatka Paszportu „Polityki”, trzykrotnie nominowana do Nagrody Literackiej Nike, autorka opowiadania *Pandemino. Dziennik czasów zamknięcia* w czerwcowym numerze „Pisma”;
- **Julian Kornhauser** – poeta, prozaik, krytyk literacki, eseista; jego wiersz *Słyszysz hałas wokół domu* ukazał się w majowym numerze „Pisma”;
- **Mikołaj Grynberg** – fotograf i pisarz, z wykształcenia psycholog, autor opowiadania *Nie rokował* z październikowego numeru „Pisma”;
- **Joanna Bator** – pisarka, laureatka Nagrody Literackiej Nike, z wykształcenia kulturoznawczyni i filozofka; fragment jej najnowszej powieści *Gorzko, gorzko* ukazał się w listopadowym numerze „Pisma”.

REPORTAŻE, PORTRETY I FELIETONY:

- **Marcin Wicha** – grafik, eseista i autor książek dla dzieci. Laureat Nagrody Literackiej Nike, autor comiesięcznych felietonów w „Piśmie”;
- **Mirosław Wleklej** – absolwent Uniwersytetu Wrocławskiego i Polskiej Szkoły Reportażu, członek stowarzyszenia reporterów „Rekolektyw”. Autor pierwszego sezonu „Śledztwa Pisma”, w lutowym numerze „Pisma” ukazał się jego reportaż *Warzywo bez chemii? Ciemne strony żywności ekologicznej*;
- **Michał Szczęch** – autor nagrodzonego w IV edycji Konkursu o Nagrodę im. Profesor Elżbiety Tarkowskiej reportażu *Praca? Byle nie u Polaka*, który ukazał się w marcowym numerze „Pisma”;
- **Paulina Maślona** – nasza korespondentka z Hiszpanii, autorka reportażu *Cyborgi. Ambitne dzieci Matki Natury* z numeru majowego „Pisma”.

Treści „Pisma” – eseje, historie osobiste, wywiady i przedruki

---

Na łamach „Pisma” w 2020 roku opublikowaliśmy między innymi teksty takich autorek i autorów, jak:

ESEJE:

- **Weroniki Murek** – pisarki, autorki opowiadań i sztuk teatralnych, autorki eseju o zapomnianych naukowczyniach *Efekt Matyldy* we wrześniowym numerze „Pisma”;
- **Ludwika Włodek** – publicystki, dziennikarki i socjolożki, zajmującej się Azją Środkową, autorki tekstu *Nędznicy karmią Francję* w lipcowym numerze „Pisma”;
- **Jędrzeja Malko** – autora tekstów poświęconych ekonomii i demokracji, w październikowym numerze „Pisma” ukazał się jego esej *Wylosuj sobie demokrację*.

WYWIADY:

- z **Agnieszka Kręgliką**, **Lechem Nijakowskim**, **Christianem Davisem**, **Dorotą Masłowską**, **Anną Musiałówną**, **Agnieszka Graff**, **Michałem Łuczewskim** czy **Sławomirem Sierakowskim**.

HISTORIE OSOBISTE:

- **Małgorzaty Lebdy** (o biegu wzdłuż Wisły), **Marka Bieńczyka** (o strachu), **Małgorzaty Sadowskiej** (o #metoo w polskiej branży filmowej), **Kateriny Barushki** (o protestach na Białorusi) i **Wojciecha Engelkinga** (o tym, kogo przyciąga i jak działa władza).

PRZEDRUKOWALIŚMY wybrane portrety, reportaże, eseje oraz opowiadania z tytułów takich jak:

- „**The New Yorker**”, „**The Atlantic**” czy „**The Guardian**” autorstwa Tada Frienda, Franklina Foera, Patricka Barkhama, Davida Runcimana, Helen Lewis, Dextera Filkinsa, Frantza Fanona, Naomi Klein, Evana Osnosa czy Hadley Freeman.

FOTOREPORTAŻE:

- **Karoliny Jonderko** – fotografki związanej z Agencją RATS; wspólnie z Magdaleną Gorlas jest autorką fotoreportażu *Pozorny ideał* o Aszchabadzie, stolicy Turkmenistanu, ze styczniowego numeru „Pisma”;
- **Karola Grygoruka** – fotografa dokumentalnego związanego z Agencją RATS, autora fotoreportażu *Threshold* o podróży po Stanach Zjednoczonych z kwietniowego numeru „Pisma”;
- **Julii Zabrodzkiej** – autorki fotoreportażu *Jak zostać królową* o dziewczynach z Gwatemali, który ukazał się w lipcowym numerze „Pisma”.

KOMIKSY:

- między innymi: **Marta Zabłocka, Henryk, Małgorzata Halber, Berenika Kołomycka, Tomek Kontny, Michał Rzecznik, Edyta Bystroń, Igor Jarek i Edyta Sosna.**

ILUSTRACJE:

- między innymi: **Tomasz Majewski, Justyna Frąckiewicz, Aleksandra Gołębiewska, Arkadiusz Hapka, Jakub Kamiński, Joanna Karpowicz, Ewelina Karpowiak, Piotr Kowalczyk, Iga Kosicka, Dominik Nawrocki, Izabela Olesińska, Dorota Piechocińska, Tomasz Pieńczak, Rafał Piekarski, Patrycja Podkościelny, Joanna Strutyńska.**

Audio „Pisma”

„Pismo” jako jeden z niewielu tytułów na polskim rynku prasowym od początku inwestuje w treści audio, które obejmują najwyższej jakości nagrania wszystkich publikowanych tekstów. Są czytane przez doskonałych lektorów i wybitnych aktorów (między innymi: **Magdalena Cielecka, Jadwiga Jankowska-Cieślak, Danuta Stenka, Adam Woronowicz, Krzysztof Czeczot, Izabela Kuna**) oraz przez autorów (jak Ignacy Karpowicz, Wojciech Engelking, Rafał Bryndal, Stefan Szczepłek).

Wydanie audio jest dostępne dla prenumeratorów i subskrybentów „Pisma”, którzy mogą odsłuchiwać zarówno bieżący numer, jak i wszystkie treści archiwalne.

Materiały audio powstają we współpracy ze studiem **Osorno**, wiodącym studium nagraniowym specjalizującym się w materiałach audio.

Liczba odsłuchań miesięcznie to średnio **27 tysięcy**. W ramach działań audio **prowadzimy także bezpłatny kanał podcastowy „Pismo do Słuchania”**, gromadzący wybrane nagrania tekstów z miesięcznika oraz wszystkie produkowane przez Fundację podcasty.

DO SŁUCHANIA
Pismo.

W 2020 roku kontynuowaliśmy rozwój produkcji audio i poszerzyliśmy ofertę o nowe cykle. Na kanałach „Pisma” **zadebiutowały trzy nowe serie podcastowe.**

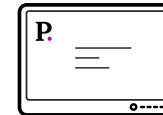
Audio „Pisma” – nowe serie podcastowe

- **PODCAST „À PROPOS”** to autorski wybór rekomendacji kulturalnych redaktorki **Zuzanny Kowalczyk** – książek, filmów i podcastów nawiązujących do przewodniego tematu numeru „Pisma”. Obecnie odcinki mają około **trzech tysięcy odsłuchań miesięcznie**. Do tej pory ukazały się **23 odcinki** podcastu.
- **PODCAST „WIERSZ NA PONIEDZIAŁEK”** to cykliczna, cotygodniowa audycja poświęcona poezji. W każdym odcinku redaktorka naczelna „Pisma” **Magdalena Kicińska** wybiera wiersz (bądź całą książkę poetycką lub wątek twórczości reprezentowany przez wielu autorów/autorki) i dokonuje jego prezentacji, przybliżając zarówno biografię twórcy, jak i charakterystyczny dla niego styl i epokę, w której powstawały jego dzieła. Obecnie odcinki tego podcastu mają **niemal trzy tysiące odsłuchań miesięcznie**. Do tej pory ukazały się **63 odcinki**.
- **PODCAST „MIĘDZYMIASTOWA”** – pierwszy gościnny podcast prowadzony przez **Magdalenę Parys**. W podcaście prowadząca zaprasza kobiety ze wszystkich stron świata, pisarki, animatorki kultury, wydawczynie i dziennikarki. Do tej pory ukazało się **35 odcinków**, które notują **około dwa i pół tysiąca odsłuchań miesięcznie**.

Wydanie cyfrowe „Pisma”

Wydanie cyfrowe na magazynpismo.pl i na czytniki, to subskrybowana edycja internetowa magazynu. Ma do niej dostęp około 7 tysięcy użytkowników. Poza archiwum wszystkich papierowych numerów „Pisma”, tekstów z bieżącego numeru oraz wydania audio, prenumeratorzy i subskrybenci wydania cyfrowego mają dostęp do dwóch dodatkowych cykli oraz specjalnych przedruków i tekstów online (między innymi fragment książki Slavoj Žižka *Kłopoty w raju. Od końca historii do końca kapitalizm*”, fragment książki Jodi Kantor i Megan Twohey *Powiedziała. Śledztwo, które zdemaskowało Harveya Weinsteina i zapoczątkowało ruch #metoo* czy fragment książki Krystiana Nowaka *Kebabistan. Rzecz o polskim daniu narodowym*).

Nowe cykle w wydaniu cyfrowym:

- **Cykl „Rozmowy z K.”** to autorski projekt redaktorki **Karoliny Lewestam**. Każdy z nas ma jakiś problem. Czasami łatwiej jest nim się podzielić z kimś, kogo nie znasz. Kimś, kto nie jest anonimowym internetowym tłumem, ale nie jest też przyjacielem, którego znasz trochę zbyt dobrze, żeby zawsze pozwolić sobie na wyzwalającą szczerość. Masz problem? Napisz. Dwa razy w miesiącu Karolina wybiera list lub listy od czytelników „Pisma” i odpowiada na niego na łamach wydania cyfrowego.
- **Cykl „Strategie przetrwania”** to seria wywiadów redaktorki **Katarzyny Kazimierowskiej** z różnymi ekspertami w swoich dziedzinach. Rozmowy dotyczą palących problemów, takich jak zmiany klimatu, powrót skrajnie niebezpiecznych haseł na sztandary w Polsce i na świecie, pandemii, kryzysu gospodarczego. Bohaterowie cyklu podpowiadają jak sobie z nimi najlepiej radzić, jak je zrozumieć oraz jaką strategię przetrwania wybrać. Jak twierdził Kubuś Fatalista, niewiedza czyni szczęśliwym, a wiedza wolnym.

„Śledztwo Pisma”, pierwszy polski reporterski serial podcastowy przygotowywany w wyniku wielomiesięcznego śledztwa dziennikarskiego i nagrany w formie audio, powrócił w 2020 roku z drugim sezonem. Sezon powstał dzięki wsparciu **Sebastiana Kulczyka** oraz **Fundacji OneDay**. Powstało **6 odcinków** emitowanych tydzień po tygodniu od 2 października 2020 roku.

Prenumeratory i subskrybenci „Pisma” oraz Audioteki i TOK FM Premium mogli słuchać odcinków drugiego sezonu tydzień przed ich oficjalną premierą. A dla wszystkich sezon dostępny był na stronie sledztwopisma.pl, serwisach streamingowych Spotify, Tidal, Apple Podcast, Google Podcast i SoundCloud oraz na kanale „Śledztwa Pisma” na YouTube.

PIERWSZY SEZON

DRUGI SEZON

Na początku 2021 roku 12 odcinków I i II sezonu „Śledztwa Pisma” miało łącznie niemal:

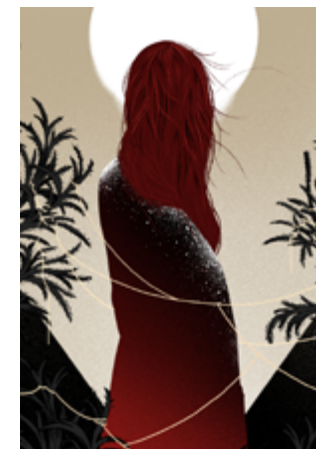
1,1 miliona odsłuchań

DRUGI SEZON

Autorką drugiego sezonu „Śledztwa Pisma” jest **Barbara Sowa** – szefowa wydania cyfrowego i audio „Pisma”.

W drugim sezonie autorka zabrała nas na Dolny Śląsk, aby rozwikłać zagadkę trzech zagadkowych śmierci nastolatka Nicoli, Julii i Kamili, które uczęszczały do tego samego liceum.

Sezon drugi wzbogaciliśmy „**Śledztwem w liczbach**” autorstwa **Daniela Rzęsy**, w którym za pomocą danych i infografik przedstawiliśmy kluczowe statystyki, poszerzające wiedzę dotyczącą tematów poruszanych w poszczególnych odcinkach. Materiały powstały w ramach projektu **IJ meets IT – collaborative investigative journalism** realizowanego przez **agencję n-ost** i sfinansowanego przez **Urząd Spraw Zagranicznych Republiki Federalnej Niemiec**.

Do początku 2021 roku sezon ten miał łącznie ponad **300 tysięcy odsłuchów**, w tym ponad **70 tysięcy unikalnych użytkowników** i niemal **40 tysięcy**, którzy wysłuchali całego sezonu.

Teksty publikowane na łamach „Pisma” były **nominowane do najważniejszych polskich i międzynarodowych nagród dziennikarskich**, w tym dwukrotnie do European Press Prize – w 2019 roku jako jedyny polski tytuł prasowy, a w 2020 roku jako jeden z dwóch.

European
Press
Prize

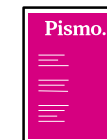
W 2020 roku autorzy tekstów publikowanych na łamach „Pisma” zostali **laureatami wielu prestiżowych nagród**, między innymi:

- **Marek Szymaniak** za *My, bezdomniaki od jabłek* otrzymał **1. nagrodę na Festiwalu Wrażliwym 2020** za reportaż prasowy, a **Anna Kiedrzynek** za tekst *Analfabeta przytula przez kraty* **3. nagrodę** w tej samej kategorii;
- **Michał Szczęch** za reportaż *Za murem* (wersja online: *Praca? Byle nie u Polaka*) **wygrał IV edycję Konkursu o Nagrodę im. Profesor Elżbiety Tarkowskiej 2020**;

- **Aleksandra Warecka** za artykuł *Zgłaszam nieprzygotowanie do życia* zdobyła **1. nagrodę w konkursie dziennikarskim „Twarze ubóstwa” im. Bartosza Mioduszewskiego** organizowanym przez Wspólnotę Roboczą Związków Organizacji Socjalnych 2020;
- **Łukasz Pilip** za tekst *Wychowałam dziewiętnaścioro dzieci* został nagrodzony **nagrodą główną w III edycji konkursu „Człowiek z pasją” – nagroda dziennikarska im. Zygmunta Moszkowicza 2020**;
- **Barbara Sowa** za drugi sezon „Śledztwa Pisma”, reporterskiego serialu podcastowego, **otrzymała nagrodę Grand Press 2020 w kategorii „Reportaż radiowy”**.

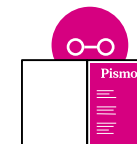
Nakład wydania papierowego „Pisma” na koniec roku 2020 wynosił ponad 12 tysięcy egzemplarzy. Z tego około cztery tysiące sztuk sprzedawanych było w punktach sprzedaży detalicznej, co – z powodu ograniczeń w handlu detalicznym – stanowiło około 75–80% sprzedaży z początku 2020 roku. Kolejne ponad cztery tysiące egzemplarzy wysyłane było w prenumeracie.

12 tysięcy egzemplarzy

Pod względem prenumeraty 2020 rok był bardzo udany. Na jego początku „Pismo” miało łącznie (prenumerata papierowa i dostępny online) niewiele ponad dwa tysiące **prenumeratorów i subskrybentów**, a pod koniec roku liczba ta przekroczyła sześć tysięcy.

6326 prenumeratorów i subskrybentów

Wydanie cyfrowe na magazynpismo.pl średnio miesięcznie odwiedzało 35 tysięcy unikalnych użytkowników. Należy przy tym pamiętać, że serwis jest dostępny dla subskrybentów, a dla osób niezalogowanych lub niezarejestrowanych istnieje możliwość przeczytania jedynie jednego tekstu ze wszystkich treści z archiwalnych i bieżącego wydania „Pisma”.

35 tysięcy unikalnych użytkowników

Wszystkie te treści są także dostępne w **wersji audio**. Liczba odsłuchań w serwisie sięga średnio 27 tysięcy miesięcznie.

27 tysięcy odsłuchań miesięcznie

Wszystkie cykle podcastowe oraz wybrane materiały audio magazynu są udostępniane bezpłatnie na kanale „**Pismo do słuchania**”, między innymi na najpopularniejszych platformach streamingowych, i osiągały w ubiegłym roku prawie 200 tysięcy odsłuchów miesięcznie.

200 tysięcy odsłuchów miesięcznie

„Pismo” ma **bardzo atrakcyjną, zaangażowaną i lojalną grupę** ponad 20 tysięcy unikalnych odbiorców miesięcznie.

---

20 tysięcy
odbiorców miesięcznie

Na początku 2020 roku stworzyliśmy dla naszych Autorów, Przyjaciół, Prenumeratorów i Subskrybentów zamkniętą grupę „**Czytamy Pismo**” na Facebooku, która gromadzi już ponad dwa tysiące osób. Dyskutujemy tam o treściach i planach, zbieramy opinie i sugestie, które staramy się realizować, oraz informujemy o zmianach, a także oferujemy niespodzianki i konkursy.

---

2 tysiące osób

Pod koniec 2020 roku **profil „Pisma” na Facebooku** obserwowało 40 tysięcy osób, a **kanal na Instagramie** prawie 18 tysięcy. Oba są dla nas ważnym narzędziem promocji i sprzedaży.

---

40 tysięcy obserwujących

18 tysięcy obserwujących

W 2020 roku uruchomiliśmy również kanały na **LinkedIn** i **Twitterze**.

in

W 2020 roku zainicjowaliśmy nabór do projektu **Sopocka Rezydencja Literacka Pisma**, którego celem jest zapewnienie autorom i autorkom warunków do tworzenia wybitnych dzieł literackich.

Projekty rezydencjalne dla artystów, które dają im przestrzeń twórczą, są organizowane na całym świecie, jednak w Polsce podobnych propozycji brakuje. „Pismo” wspólnie z partnerami, pensjonatem **Pokoje Gościnne Ch23b** (który prowadzi **Agnieszka Suchora**, aktorka teatralna i filmowa oraz projektantka wnętrz) i **księgarnią Smak Słowa Anny i Szymona Świtajskich**, pragnie to zmienić, tworząc wybitnym poetkom, prozaikom, reporterom i eseistom komfortowe warunki do pracy twórczej.

Sopocka Rezydencja Literacka Pisma to **miesięczny pobyt** autora lub autorki w pensjonacie Pokoje Gościnne Ch23b w Sopocie. Rezydencja pokrywa koszty pobytu, zapewniając w ten sposób wygodne warunki do pracy twórczej, w oderwaniu od codziennych obowiązków, w szczególnej atmosferze nadmorskiego kurortu, którą oferuje Sopot. W tym czasie rezydenci uczestniczą również w spotkaniu autorskim, które odbywają się w sopockiej księgarni **Smak Słowa** i mają charakter otwarty.

W 2020 roku w **Sopotckiej Rezydencji Literackiej Pisma** gościli:

- **Marcin Wicha**, grafik, pisarz, felietonista „Pisma”. Nagrodzony Paszportem Polityki 2017 w kategorii literatura. Laureat Nagrody Literackiej Nike 2018 za *Rzeczy, których nie wyrzuciłem*;
- **Krystyna Dąbrowska**, poetka, tłumaczka, eseistka. Autorka czterech książek poetyckich, ostatnio wydała *Ścieżki dźwiękowe* (2018). Laureatka Nagrody Kościelskich (2013), Nagrody im. Wisławy Szymborskiej (2013) i Nagrody Literackiej m. st. Warszawy (2019);
- **Agata Romaniuk**, socjolożka i reporterka, absolwentka Polskiej Szkoły Reportażu, współzałożycielka Grupy Reporterskiej Głośniej, pomysłodawczyni projektu reportersko-badawczego Światła Wielkiego Miasta. Publikuje w „Piśmie”, „Przekroju”, „Non-Fiction”, „Dużym Formacie”. Autorka zbioru reportaży *Z miłości? To współczuję. Opowieści z Omanu* i kryminału dla dzieci *Kocia Szajka i zagadka zniknięcia śledzi*;
- **Tomasz Kontny**, scenarzysta komiksów, projektant i producent gier komputerowych, autor spektakli teatralnych. Nagradzany w konkursach, w tym wielokrotnie na Międzynarodowym Festiwalu Komiksu i Gier w Łodzi. Pisze serię *Wydział 7* o funkcjonariuszach Służby Bezpieczeństwa rozwiązujących paranormalne zagadki w realiach PRL-u. Twórca komiksowego reportażu *Nasze muzeum*. Prowadzi warsztaty scenariuszowe i zajęcia z kreatywnego pisania. Jego komiksy wielokrotnie prezentowaliśmy w „Piśmie”.

W 2020 roku, pomimo wyzwań związanych z ograniczeniami wynikającymi z pandemii, Fundacji udało się nawiązać i kontynuować **wiele współprac przy ważnych i ciekawych wydarzeniach społeczno-gospodarczych, kulturalnych i literackich**. Między innymi współpracowaliśmy przy:

- **Festiwalu Europejski Poeta Wolności** – wyprodukowaliśmy cykl podcastów „Wiersz na poniedziałek” i zaprezentowaliśmy odbiorcom „Pisma” poezję nominowaną do nagrody Europejski Poeta Wolności;
- programie **Odnalezione w tłumaczeniu** – w ramach współpracy ukazał się na łamach „Pisma” tekst *Wolne miasto wiersz* Krystyny Dąbrowskiej oraz, w wydaniu specjalnym „Wokół książek”, tekst Magdy Heydel o nowych tłumaczeniach klasycznych tekstów, wywiad z tłumaczką Antonią Lloyd-Jones oraz materiał *Tłumacze i tłumaczki polecają książki, które warto wydać po polsku*;

- **Festiwalu Literacki Sopot** – w ramach współpracy powstał odcinek podcastu *A propos Kanady* oraz ukazała się publikacja fragmentu książki jednego z gości festiwalu Davida Szalaya;
- **Międzynarodowym Festiwalu Poezji Silesius** – w ramach którego przeprowadziliśmy rozmowę z organizatorami wydarzenia w podcaście *Wiersz na poniedziałek* oraz opublikowaliśmy poezję gości festiwalu;

- **Open Eyes Economy Summit** – w ramach współpracy opublikowaliśmy materiał przyszłości edukacji oraz wyprodukowaliśmy podcast *A propos edukacji*, a podczas wydarzenia redaktorka naczelna Magdalena Kicińska prowadziła panel dyskusyjny;
- **Festiwalu Filmowym Pięć Smaków** – gdzie współorganizowaliśmy rozmowę „Kino czułe społecznie. Kto jest pasożytem w kapitalizmie?” oraz wyprodukowaliśmy odcinek podcastu *A propos relacji Wschodu z Zachodem*;
- **Festiwalu Filmowym WATCH DOCS** – współorganizowaliśmy rozmowę „Siła świadectwa. O dokumencie w czasach *fake newsów*” oraz stworzyliśmy i opublikowaliśmy teksty oraz podcasty merytorycznie powiązane z wydarzeniami festiwalu.
- W minionym roku współpracowaliśmy również z **Gdynia Design Days**, **Nowym Teatrem w Warszawie**, **Wrocławskim Domem Literatury**, **Narodową Galerią Sztuki Zachęta** oraz **Wydawnictwem W.A.B.**

W związku z rocznicą nagrody noblowskiej, **dzięki współpracy z Fundacją Olgi Tokarczuk stworzyliśmy komiks**, który stanowi adaptację opowiadania noblistki – *Transfugium*. Komiks autorstwa **Joanny Karpowicz** ukazał się w literackim wydaniu specjalnym „Wokół książek”, a jedna z ilustracji zdobi jego okładkę. W wydaniu tym pojawiły się również dwa materiały nawiązujące do twórczości **Olgi Tokarczuk**.

Pod koniec roku **wspólnie ze Szkołą Ekopoetyki przygotowaliśmy i przeprowadziliśmy bezpłatne warsztaty dla dziennikarzy** o tym, jak pisać i mówić o kryzysie klimatycznym i zagrożeniach z nim związanych. Spotkania online przeznaczone były dla dziennikarzy mediów regionalnych i poprowadzone zostały przez redaktorkę naczelną „Pisma” **Magdalenę Kicińską** oraz **Filipa Springera**, reportera, pisarza, fotografa i pomysłodawcę Szkoły Ekopoetyki, często goszczącego na łamach „Pisma”.

Warsztat miał na celu przedstawienie metod opisywania kryzysu klimatycznego oraz zagrożeń z nim związanych i odpowiedzieć na pytanie, jakie narzędzia służą opowiadaniu o nich tak, by nie straszyc, a edukować.

Fundraising i rola darczyńców/darczyńczyn „Pisma”

Kluczowe dla stabilności finansowej Fundacji i możliwości rozwoju w nadchodzących latach jest wsparcie naszych darczyńców. W 2020 roku darowizny stanowiły **40% dochodów**.

Fundacja zainicjowała bardziej systematyczne prace związane z pozyskiwaniem grantów, co między innymi zaowocowało otrzymaniem trzyletniej dotacji z **Civitates**, grantu od **Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej** oraz niewielkich środków z **Funduszu Promocji Kultury Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego**.

W zeszłym roku – również w związku z pandemią, która miała duży wpływ na bieżące przepływy gotówkowe w drugim kwartale 2020 roku – bardzo ważne było wsparcie od osób fizycznych. Ich zaangażowanie pozwoliło nie tylko zachować płynność finansową w trudnej sytuacji wokół nas, ale również zgromadzić środki pozwalające na dalsze inwestycje w wyjątkowe treści publikowane w „Piśmie” oraz na działania, które zaowocowały bardzo dużym wzrostem liczby prenumeratorek i subskrybentów.

MAGAZYN OPINII
Pismo.

Chcielibyśmy gorąco podziękować naszym darczyńcom i darczyńczyniom, zarówno tym, którzy już wcześniej wspierali „Pismo”, jak i nowym osobom, które dołączyły do tego szanownego grona w zeszłym roku. Mamy nadzieję, że jakość i styl treści, które publikujemy we wszystkich trzech wydaniach „Pisma”, innowacyjne projekty, które wprowadzamy (jak „Śledztwo Pisma”), oraz konsekwentnie realizowana misja „Pisma”, którego celem jest współkształtowanie liderów życia społecznego, gospodarczego, kulturalnego poprzez wysokiej jakości, wiarygodną, niepartyjną, weryfikowaną pod względem faktów treść, sprawiają, że Państwa zaangażowanie *pro publico bono* jest właściwie spożytkowane.